

Изпит по Компютърни Числени Методи

Борис Даскалов, 2001261020

Задача 1

Дадено е уравнението $x^2 - 30 \sin\left(x + \frac{3.14}{a+1}\right) - (a+b) = 0$, където $a = 2$ и $b = 0$
 $\Rightarrow x^2 - 30 \sin\left(x + \frac{3.14}{3}\right) - 2 = 0$

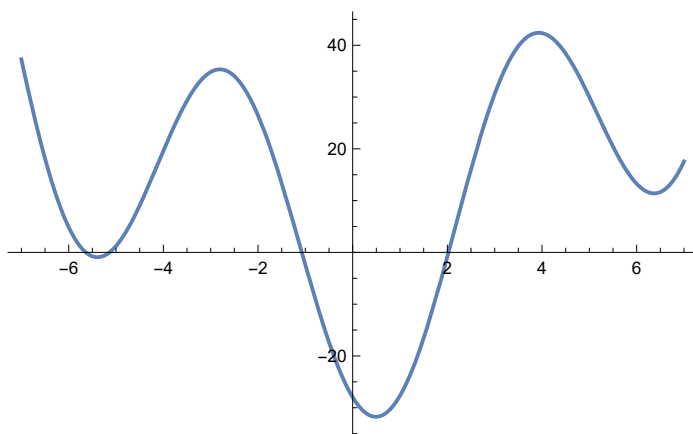

Да се намери общия брой на корените на уравнението

```
In[*]:= f[x_] := x^2 - 30 Sin[x + 3.14/3] - 2
```

```
Plot[f[x], {x, -7, 7}]
```

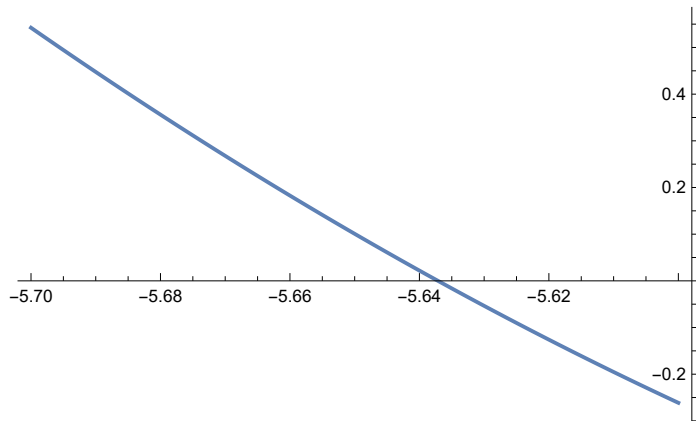
Out[*]=

Първи корен

In[ ]:= **Plot[f[x], {x, -5.7, -5.6}]**

Out[ ]:=

In[ ]:= **f[-5.7]**

Out[ ]:=

0.542298

In[ ]:= **f[-5.6]**

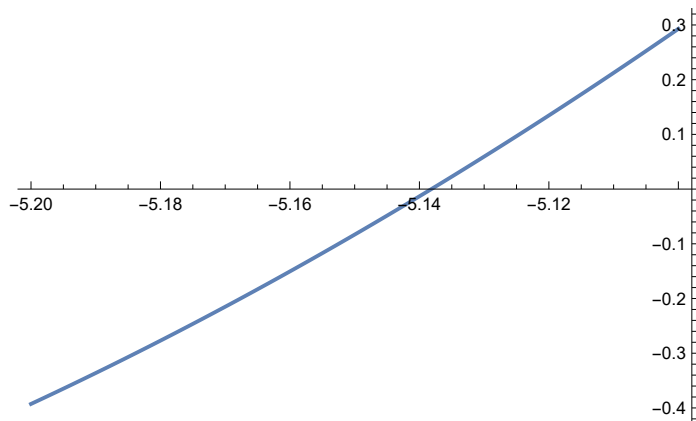
Out[ ]:=

-0.261319

Втори корен

In[ ]:= **Plot[f[x], {x, -5.2, -5.1}]**

Out[ ]:=

In[ ]:= **f[-5.2]**

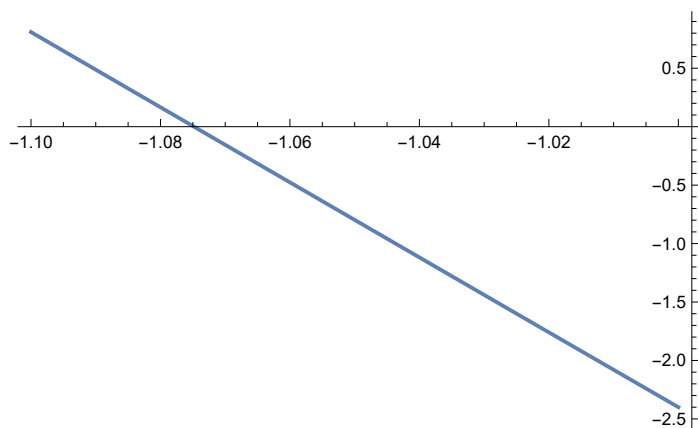
Out[ ]:=

-0.392691

```
In[ ]:= f[-5.1]
Out[ ]=
0.292874
```

Трети корен

```
In[ ]:= Plot[f[x], {x, -1.1, -1}]
Out[ ]=
```

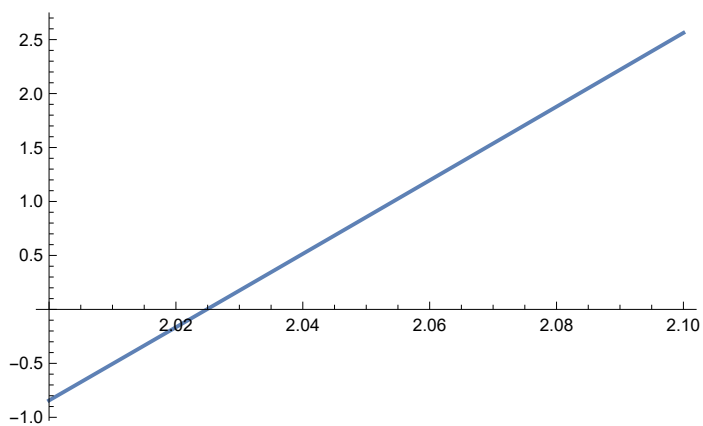


```
In[ ]:= f[-1.1]
Out[ ]=
0.809242
```

```
In[ ]:= f[-1.]
Out[ ]=
-2.39949
```

Четвърти корен

```
In[ ]:= Plot[f[x], {x, 2, 2.1}]
Out[ ]=
```



```
In[ ]:= f[2.]
Out[ ]=
-0.843505
```

```
In[ ]:= f[2.1]
Out[ ]=
2.56222
```

Отговор: Общият брой на корените на уравнението е 4.

Първи корен (най-малък) - [-5.7,-5.6].

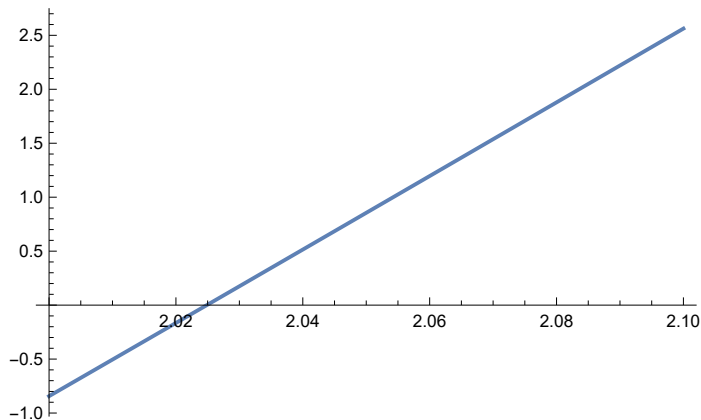
Втори корен - [-5.2,-5.1].

Трети корен - [-1.1,-1].

Четвърти корен (най-голям) - [2,2.1].

Да се локализира най-големия реален корен в интервал [p,q]

```
In[ ]:= Plot[f[x], {x, 2, 2.1}]
Out[ ]=
```



```
In[ ]:= f[2.]
Out[ ]=
-0.843505
```

```
In[ ]:= f[2.1]
Out[ ]=
2.56222
```

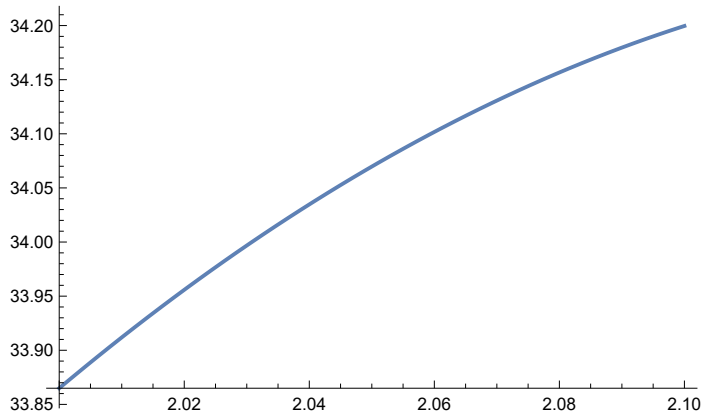
Отговор: Най-големия реален корен се намира в интервал [2,2.1].

Да се проверят условията за приложение на метода на Нютон

Проверка на условията за сходимост на метода

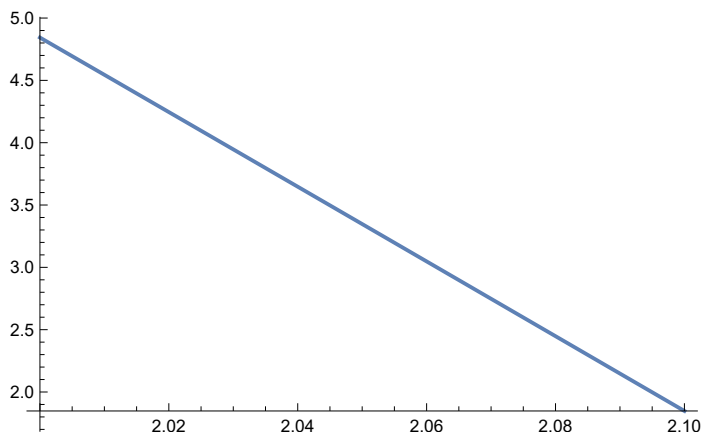
In[ ]:= Plot[f'[x], {x, 2., 2.1}]

Out[ ]:=

In[ ]:= Plot[f''[x], {x, 2., 2.1}]

Out[ ]:=

Извод: $f'(x)$ и $f''(x)$ са с постоянни знаци в разглеждания интервал $[2; 2.1]$, следователно методът на Нютон е сходящ.

Определяне на начално приближение

$f''(x) > 0$, следователно избираме x_0 така че $f(x_0) > 0$

In[ ]:= x0 = 2.1

Out[ ]:=

2.1

Да се изчисли корена по метода на Нютон с точност 10^{-4} . Представете таблица с изчисленията.

```
In[*]:= f[x_] := x^2 - 30 Sin[x +  $\frac{3.14}{3}$ ] - 2
x0 = 2.1;
M2 = Abs[f''[2.1]];
m1 = Abs[f'[2.]];
P =  $\frac{M2}{2 m1}$ ;
Print["n = ", 0, ", xn = ", x0, ", f(xn) = ", f[x0],
      ", f'(xn) = ", f'[x0]]
epszad = 10-4;
eps = 1;
For[n = 1, eps > epszad, n++,
  x1 = x0 -  $\frac{f[x0]}{f'[x0]}$ ;
  eps = P * Abs[x1 - x0]2;
  x0 = x1;
  Print["n = ", n, ", xn = ", x0, ", f(xn) = ", f[x0],
        ", f'(xn) = ", f'[x0], ", εn = ", eps]
]
n = 0, xn = 2.1, f(xn) = 2.56222, f'(xn) = 34.1996
n = 1, xn = 2.02508, f(xn) = 0.00728792, f'(xn) = 33.977, εn = 0.00015313
n = 2, xn = 2.02487, f(xn) = 9.42205×10-8, f'(xn) = 33.9761, εn = 1.25518×10-9
```

Да се провери колко итерации биха били необходими, ако се използва метода на разполовяването в същия интервал [p,q] за същата стойност.

```
In[*]:= Log2[ $\frac{2.1 - 2.}{10^{-04}}$ ] - 1
```

```
Out[*]=
```

8.96578

Отговор: По метода на разполовяването биха били необходими **9** итерации за достигане на исканата точност.

Да се направи сравнение кой метод е по-ефективен за избрания интервал.

Отговор: По метода на раполовяването биха били необходими **9** итерации за достигане на исканата точност. А по метода на Нютон бяха достатъчни **2** итерации. Следователно методът на Нютон е по-ефективен.

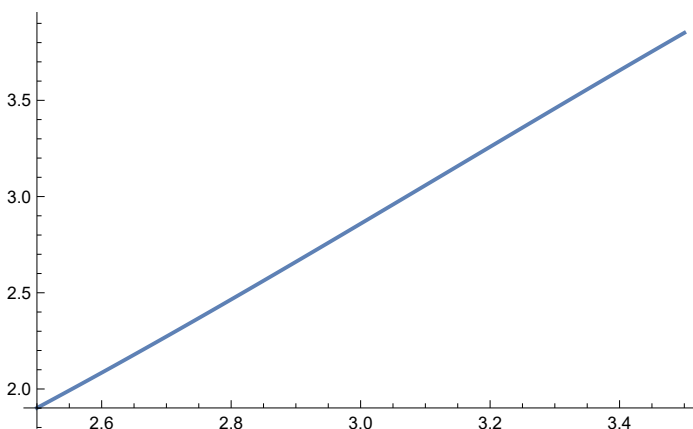
Задача 3

Да се състави таблицата $(x_i, f(x_i))$, където $x_i = a + i(0.5)$, $i = -5, 5$, $f(x) = x - (b + 1) \sin x$, където $a = 2$ и $b = 0$
 $\Rightarrow x_i = 2 + i(0.5)$, $i = -5, 5$, $f(x) = x - 1 \sin x$

Генериране на данни (съставяне на табличната функция)

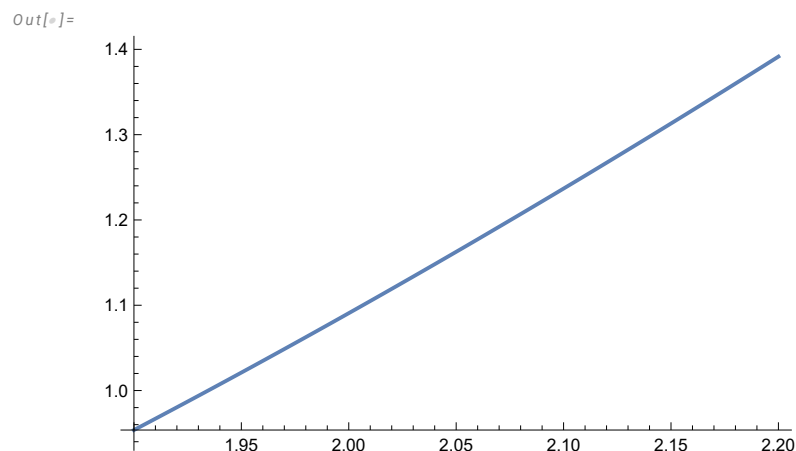
```
In[ ]:= xt = Table[2 + i * 0.1, {i, -5, 5}]
Out[ ]:= {1.5, 1.6, 1.7, 1.8, 1.9, 2., 2.1, 2.2, 2.3, 2.4, 2.5}

In[ ]:= f[x_] := x - 1 Sin[x]
In[ ]:= Plot[f[x], {x, 2.5, 3.5}]
Out[ ]:=
```


Избирам точките 1.9, 2., 2.1, 2.2

```
In[ ]:= grf = Plot[f[x], {x, 1.9, 2.2}];
grp = ListPlot[points, PlotStyle -> Black];
Show[grf, grp]
```



```
In[ ]:= points
```

```
Out[ ]=
{{0.5, 2.}, {0.525, 2.00099}, {0.55, 1.99981}, {0.575, 1.99645}, {0.6, 1.99088},
{0.625, 1.98308}, {0.65, 1.97302}, {0.675, 1.9607}, {0.7, 1.94609}, {0.725, 1.92917},
{0.75, 1.90993}, {0.775, 1.88835}, {0.8, 1.86441}, {0.825, 1.83811},
{0.85, 1.80942}, {0.875, 1.77833}, {0.9, 1.74484}, {0.925, 1.70892},
{0.95, 1.67057}, {0.975, 1.62978}, {1., 1.58654}, {1.025, 1.54083}}
```

Задача 4

Дадена е началната задача за ОДУ:

$y' = y - (2 + a)\sin x$, $y(b) = a + b$, $x \in [b, b + 0.5]$ където $a = 2$ и $b = 0$;

$\Rightarrow y' = y - 4\sin x$, $y(0) = 2$, $x \in [0, 0.5]$

Да се намери точното решение на задачата

Търсим точно решение

```
In[ ]:= Clear[x, y]
DSolve[{y'[x] == y[x] - (2 + 2) Sin[x], y[0] == 2}, y[x], x]
```

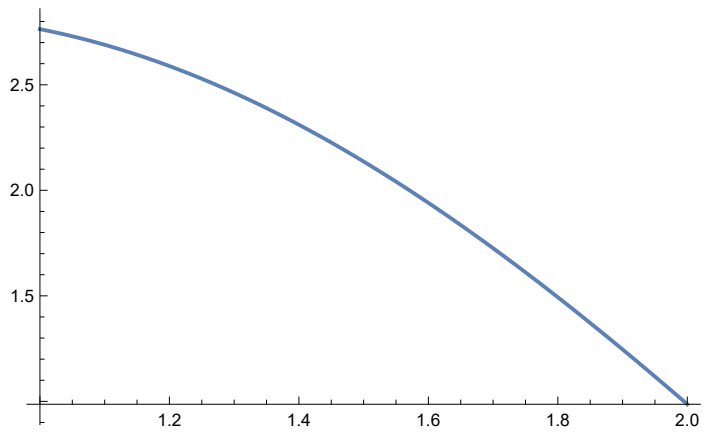
```
Out[ ]=
{{y[x] -> 2 (Cos[x] + Sin[x])}}
```


Визуализация на точно решение

```
In[ ]:= yt[x_] := 2 (Cos[x] + Sin[x])  
Plot[yt[x], {x, 1, 2}]
```

Out[ ]:=

По метод на Рунге-Кута (1,1) да се реши приближено задачата със стъпка 0.025. Запишете резултатите в таблица. Сравнете с точното решение.

```
In[*]:= (*Въвеждаме условието на задачата*)
a = 0.; b = 0.5;
x = b;
y = 2.;
points = {{x, y}};
f[x_, y_] := y - (2 + 2) Sin[x]

(*Точно решение*)
yt[x_] := 2 (Cos[x] + Sin[x])
(*Съставяме мрежата*)
h = 0.025; n =  $\frac{b - a}{h}$ ;
Print["Мрежата е с n = ", n, " и стъпка h = ", h]

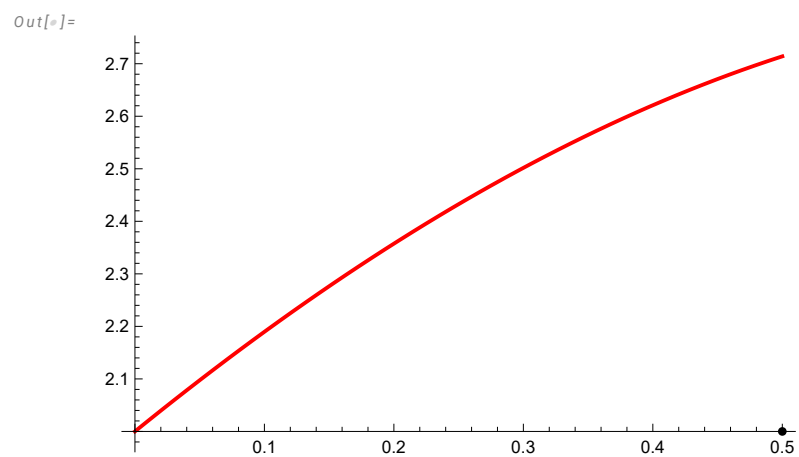
(*Изчисляваме теоретичната грешка*)
Print["Теоретичната локална грешка е ", h3]
Print["Теоретичната глобална грешка е ", h2]

(*Намираме неизвестните стойности за yi*)
For[i = 0, i ≤ n, i++,
  k1 = h * f[x, y];
  k2 = h * f[x + h, y + k1];
  Print["i = ", i, ", xi = ", x, ", yi = ", y, ", k1 = ", k1, ", k2 = ",
    k2, ", yточно = ", yt[x], ", Истинска грешка = ", Abs[y - yt[x]]];
  y = y +  $\frac{1}{2}$  (k1 + k2);
  x = x + h;
  AppendTo[points, {x, y}]
]

(*Визуализация на резултатите*)
gryt = Plot[yt[x], {x, a, b}, PlotStyle → Red];
grp = ListPlot[points, PlotStyle → Black];
Show[gryt, grp]

Мрежата е с n = 20. и стъпка h = 0.025
Теоретичната локална грешка е 0.000015625
Теоретичната глобална грешка е 0.000625
```

$i = 0, x_i = 0.5, y_i = 2., k1 = 0.00205745, k2 = -0.0000698643, y_{\text{точно}} = 2.71402, \text{Истинска грешка} = 0.714016$
 $i = 1, x_i = 0.525, y_i = 2.00099, k1 = -0.0000964557, k2 = -0.00224629, y_{\text{точно}} = 2.73307, \text{Истинска грешка} = 0.73208$
 $i = 2, x_i = 0.55, y_i = 1.99982, k1 = -0.00227316, k2 = -0.00444475, y_{\text{точно}} = 2.75042, \text{Истинска грешка} = 0.750601$
 $i = 3, x_i = 0.575, y_i = 1.99646, k1 = -0.00447189, k2 = -0.00666446, y_{\text{точно}} = 2.76605, \text{Истинска грешка} = 0.769591$
 $i = 4, x_i = 0.6, y_i = 1.9909, k1 = -0.00669187, k2 = -0.00890464, y_{\text{точно}} = 2.77996, \text{Истинска грешка} = 0.789061$
 $i = 5, x_i = 0.625, y_i = 1.9831, k1 = -0.0089323, k2 = -0.0111645, y_{\text{точно}} = 2.79212, \text{Истинска грешка} = 0.809024$
 $i = 6, x_i = 0.65, y_i = 1.97305, k1 = -0.0111924, k2 = -0.0134433, y_{\text{точно}} = 2.80254, \text{Истинска грешка} = 0.829492$
 $i = 7, x_i = 0.675, y_i = 1.96073, k1 = -0.0134715, k2 = -0.0157403, y_{\text{точно}} = 2.81121, \text{Истинска грешка} = 0.850478$
 $i = 8, x_i = 0.7, y_i = 1.94612, k1 = -0.0157686, k2 = -0.0180546, y_{\text{точно}} = 2.81812, \text{Истинска грешка} = 0.871995$
 $i = 9, x_i = 0.725, y_i = 1.92921, k1 = -0.0180832, k2 = -0.0203856, y_{\text{точно}} = 2.82327, \text{Истинска грешка} = 0.894057$
 $i = 10, x_i = 0.75, y_i = 1.90998, k1 = -0.0204144, k2 = -0.0227325, y_{\text{точно}} = 2.82666, \text{Истинска грешка} = 0.916676$
 $i = 11, x_i = 0.775, y_i = 1.88841, k1 = -0.0227615, k2 = -0.0250945, y_{\text{точно}} = 2.82827, \text{Истинска грешка} = 0.939869$
 $i = 12, x_i = 0.8, y_i = 1.86448, k1 = -0.0251237, k2 = -0.0274709, y_{\text{точно}} = 2.82813, \text{Истинска грешка} = 0.963648$
 $i = 13, x_i = 0.825, y_i = 1.83818, k1 = -0.0275003, k2 = -0.029861, y_{\text{точно}} = 2.82621, \text{Истинска грешка} = 0.988029$
 $i = 14, x_i = 0.85, y_i = 1.8095, k1 = -0.0298906, k2 = -0.0322641, y_{\text{точно}} = 2.82253, \text{Истинска грешка} = 1.01303$
 $i = 15, x_i = 0.875, y_i = 1.77842, k1 = -0.0322938, k2 = -0.0346795, y_{\text{точно}} = 2.81708, \text{Истинска грешка} = 1.03866$
 $i = 16, x_i = 0.9, y_i = 1.74494, k1 = -0.0347093, k2 = -0.0371064, y_{\text{точно}} = 2.80987, \text{Истинска грешка} = 1.06494$
 $i = 17, x_i = 0.925, y_i = 1.70903, k1 = -0.0371364, k2 = -0.0395443, y_{\text{точно}} = 2.80091, \text{Истинска грешка} = 1.09188$
 $i = 18, x_i = 0.95, y_i = 1.67069, k1 = -0.0395744, k2 = -0.0419924, y_{\text{точно}} = 2.7902, \text{Истинска грешка} = 1.11951$
 $i = 19, x_i = 0.975, y_i = 1.6299, k1 = -0.0420226, k2 = -0.0444501, y_{\text{точно}} = 2.77774, \text{Истинска грешка} = 1.14784$
 $i = 20, x_i = 1., y_i = 1.58667, k1 = -0.0444804, k2 = -0.0469167, y_{\text{точно}} = 2.76355, \text{Истинска грешка} = 1.17688$

Каква би била точността при използване на модифицирания метод на Ойлер за поставнеата задача със същата стъпка? Направете сравнени между двата метода.

```

In[*]:= (*Въвеждаме условието на задачата*)
a = 0.; b = 0.5;
x = b;
y = 2.;
points = {{x, y}};
f[x_, y_] := y - (2 + 2) Sin[x]

(*Точно решение*)
yt[x_] := 2 (Cos[x] + Sin[x])

(*Съставяме мрежата*)
n = 20; h =  $\frac{b - a}{n}$ ;
Print["Мрежата е с n = ", n, " и стъпка h = ", h]

(*Изчисляваме теоретичната грешка*)
Print["Теоретичната локална грешка е ", h2]
Print["Теоретичната глобална грешка е ", h]

(*Намираме неизвестните стойности за yi*)
For[i = 0, i ≤ n, i++,
  x12 = x +  $\frac{h}{2}$ ;
  y12 = y +  $\frac{h}{2}$  f[x, y];
  Print["i = ", i, ", xi = ", x, ", yi = ", y, ", fi = ",
    f[x, y], ", xi+1/2 = ", x12, ", yi+1/2 = ", y12, ", fi+1/2 = ",
    f[x12, y12], ", yточно = ", yt[x], ", Истинска грешка = ", Abs[y - yt[x]]];
  y = y + h * f[x12, y12];
  x = x + h;
  AppendTo[points, {x, y}]
]

(*Визуализация на резултатите*)
gryt = Plot[yt[x], {x, a, b}, PlotStyle → Red];
grp = ListPlot[points, PlotStyle → Black];
Show[gryt, grp]

Мрежата е с n = 20 и стъпка h = 0.025

Теоретичната локална грешка е 0.000625

Теоретичната глобална грешка е 0.025

i = 0, xi = 0.5, yi = 2., fi = 0.0822978, xi+1/2 = 0.5125, yi+1/2 =
2.00103, fi+1/2 = 0.0395984, yточно = 2.71402, Истинска грешка = 0.714016

i = 1, xi = 0.525, yi = 2.00099, fi = -0.00386206, xi+1/2 = 0.5375, yi+1/2 =
2.00094, fi+1/2 = -0.0470188, yточно = 2.73307, Истинска грешка = 0.732084

```

$i = 2, x_i = 0.55, y_i = 1.99981, f_i = -0.0909344, x_{i+1/2} = 0.5625, y_{i+1/2} = 1.99868, f_{i+1/2} = -0.134533, y_{\text{точно}} = 2.75042, \text{Истинска грешка} = 0.750609$
 $i = 3, x_i = 0.575, y_i = 1.99645, f_i = -0.178888, x_{i+1/2} = 0.5875, y_{i+1/2} = 1.99422, f_{i+1/2} = -0.222913, y_{\text{точно}} = 2.76605, \text{Истинска грешка} = 0.769603$
 $i = 4, x_i = 0.6, y_i = 1.99088, f_i = -0.267692, x_{i+1/2} = 0.6125, y_{i+1/2} = 1.98753, f_{i+1/2} = -0.312127, y_{\text{точно}} = 2.77996, \text{Истинска грешка} = 0.789078$
 $i = 5, x_i = 0.625, y_i = 1.98308, f_i = -0.357314, x_{i+1/2} = 0.6375, y_{i+1/2} = 1.97861, f_{i+1/2} = -0.402145, y_{\text{точно}} = 2.79212, \text{Истинска грешка} = 0.809046$
 $i = 6, x_i = 0.65, y_i = 1.97302, f_i = -0.447724, x_{i+1/2} = 0.6625, y_{i+1/2} = 1.96743, f_{i+1/2} = -0.492935, y_{\text{точно}} = 2.80254, \text{Истинска грешка} = 0.829519$
 $i = 7, x_i = 0.675, y_i = 1.9607, f_i = -0.538891, x_{i+1/2} = 0.6875, y_{i+1/2} = 1.95396, f_{i+1/2} = -0.584466, y_{\text{точно}} = 2.81121, \text{Истинска грешка} = 0.85051$
 $i = 8, x_i = 0.7, y_i = 1.94609, f_i = -0.630784, x_{i+1/2} = 0.7125, y_{i+1/2} = 1.9382, f_{i+1/2} = -0.676709, y_{\text{точно}} = 2.81812, \text{Истинска грешка} = 0.872033$
 $i = 9, x_i = 0.725, y_i = 1.92917, f_i = -0.723373, x_{i+1/2} = 0.7375, y_{i+1/2} = 1.92013, f_{i+1/2} = -0.769632, y_{\text{точно}} = 2.82327, \text{Истинска грешка} = 0.894101$
 $i = 10, x_i = 0.75, y_i = 1.90993, f_i = -0.816627, x_{i+1/2} = 0.7625, y_{i+1/2} = 1.89972, f_{i+1/2} = -0.863205, y_{\text{точно}} = 2.82666, \text{Истинска грешка} = 0.916727$
 $i = 11, x_i = 0.775, y_i = 1.88835, f_i = -0.910516, x_{i+1/2} = 0.7875, y_{i+1/2} = 1.87697, f_{i+1/2} = -0.957399, y_{\text{точно}} = 2.82827, \text{Истинска грешка} = 0.939926$
 $i = 12, x_i = 0.8, y_i = 1.86441, f_i = -1.00501, x_{i+1/2} = 0.8125, y_{i+1/2} = 1.85185, f_{i+1/2} = -1.05218, y_{\text{точно}} = 2.82813, \text{Истинска грешка} = 0.963713$
 $i = 13, x_i = 0.825, y_i = 1.83811, f_i = -1.10008, x_{i+1/2} = 0.8375, y_{i+1/2} = 1.82436, f_{i+1/2} = -1.14753, y_{\text{точно}} = 2.82621, \text{Истинска грешка} = 0.988101$
 $i = 14, x_i = 0.85, y_i = 1.80942, f_i = -1.1957, x_{i+1/2} = 0.8625, y_{i+1/2} = 1.79447, f_{i+1/2} = -1.24341, y_{\text{точно}} = 2.82253, \text{Истинска грешка} = 1.01311$
 $i = 15, x_i = 0.875, y_i = 1.77833, f_i = -1.29184, x_{i+1/2} = 0.8875, y_{i+1/2} = 1.76219, f_{i+1/2} = -1.3398, y_{\text{точно}} = 2.81708, \text{Истинска грешка} = 1.03875$
 $i = 16, x_i = 0.9, y_i = 1.74484, f_i = -1.38847, x_{i+1/2} = 0.9125, y_{i+1/2} = 1.72748, f_{i+1/2} = -1.43666, y_{\text{точно}} = 2.80987, \text{Истинска грешка} = 1.06503$
 $i = 17, x_i = 0.925, y_i = 1.70892, f_i = -1.48556, x_{i+1/2} = 0.9375, y_{i+1/2} = 1.69035, f_{i+1/2} = -1.53397, y_{\text{точно}} = 2.80091, \text{Истинска грешка} = 1.09199$
 $i = 18, x_i = 0.95, y_i = 1.67057, f_i = -1.58309, x_{i+1/2} = 0.9625, y_{i+1/2} = 1.65079, f_{i+1/2} = -1.63171, y_{\text{точно}} = 2.7902, \text{Истинска грешка} = 1.11962$
 $i = 19, x_i = 0.975, y_i = 1.62978, f_i = -1.68103, x_{i+1/2} = 0.9875, y_{i+1/2} = 1.60877, f_{i+1/2} = -1.72984, y_{\text{точно}} = 2.77774, \text{Истинска грешка} = 1.14796$
 $i = 20, x_i = 1., y_i = 1.58654, f_i = -1.77935, x_{i+1/2} = 1.0125, y_{i+1/2} = 1.56429, f_{i+1/2} = -1.82834, y_{\text{точно}} = 2.76355, \text{Истинска грешка} = 1.17701$

